

OBSAH

O autorce	XIII
Seznam zkratk	XV
Seznam zkratk některých použitých právních předpisů	XVII
Úvod	XIX
Motto	XX
1 Účetnictví	1
1.1 Účetnictví jako informační systém	2
1.2 Vývoj účetnictví	3
1.3 Přístupy účetnictví	6
1.4 Kvalitativní charakteristiky	8
1.5 Podstata podvojného účetnictví	9
1.5.1 Aktiva	9
1.5.2 Pasiva	10
1.5.3 Bilanční rovnice	11
1.5.4 Změny položek rozvahy a výsledovky	12
1.5.5 Změny položek rozvahy, výsledovky a cash flow	13
1.5.6 Účty	14
1.6 Shrnutí	15
2 Všeobecné účetní zásady (principy)	17
2.1 Věrné a poctivé zobrazení	17
2.2 Zásada účetní jednotky	18
2.3 Zásada neomezené doby trvání účetní jednotky	19
2.4 Zásada periodicity	19
2.5 Stálost účetních metod	20
2.6 Oceňování	20
2.7 Zásada opatrnosti	21
2.8 Zásada konzistence mezi obdobími	21
2.9 Věcná (materiální) zásada	21
2.10 Přednost obsahu před formou	21
2.11 Akruální princip	22
2.12 Zákaz kompenzace	23
2.13 Zásada vymezení okamžiku realizace	23
2.14 Shrnutí	24

3	Účetní metody	25
3.1	Oceňování	25
3.1.1	Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu	25
3.1.2	Oceňování k okamžiku sestavení účetní závěrky (k rozvahovému dni)	27
3.2	Odpisování	30
3.3	Shrnutí	31
4	Mezinárodní regulace účetnictví	33
4.1	Přístupy ke členění účetních systémů	35
4.2	Všeobecně uznávané účetní zásady (GAAP – US GAAP)	37
4.2.1	Fundamentální postuláty	39
4.2.2	Ucelený teoretický základ	40
4.2.3	Základní elementy účetních výkazů	41
4.3	Směrnice EU	48
4.4	Mezinárodní účetní standardy – IAS/IFRS	53
4.5	Vzájemné vazby v rámci regulace účetnictví	54
4.6	Shrnutí	55
5	Vymezení účetních výkazů	57
5.1	Systém účetních výkazů	58
5.2	Rozvaha (balance)	59
5.2.1	Podstata rozvahy	59
5.2.2	Vertikální členění rozvahy	59
5.2.3	Horizontální členění rozvahy	60
5.2.4	Druhy rozvahy	61
5.3	Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	63
5.3.1	Podstata výkazu zisku a ztráty	63
5.3.2	Vertikální členění výsledovky	64
5.3.3	Horizontální členění výsledovky	65
5.4	Přehled o peněžních tocích (cash flow)	65
5.4.1	Podstata cash flow	65
5.4.2	Vertikální členění cash flow	66
5.4.3	Horizontální členění cash flow	67
5.5	Přehled o změnách vlastního kapitálu	67
5.5.1	Podstata přehledu o změnách vlastního kapitálu	67
5.5.2	Vertikální členění přehledu o změnách vlastního kapitálu	68
5.5.3	Horizontální členění přehledu o změnách vlastního kapitálu	68
5.6	Shrnutí	68
6	Základní prvky rozvahy	71
6.1	Aktiva celkem	71

6.1.1	Pohledávky za upsaný základní kapitál (A.)	72
6.1.2	Dlouhodobý majetek (B.)	73
6.1.3	Dlouhodobý nehmotný majetek (B.I.)	73
6.1.4	Dlouhodobý hmotný majetek (B.II.)	80
6.1.5	Dlouhodobý finanční majetek (B.III.)	85
6.1.6	Oběžná aktiva (C.)	88
6.1.7	Zásoby (C.I.)	89
6.1.8	Dlouhodobé pohledávky (C.II.1.)	91
6.1.9	Krátkodobé pohledávky (C.II.2.)	94
6.1.10	Krátkodobý finanční majetek (C.III.)	97
6.1.11	Peněžní prostředky (C.IV.)	98
6.1.12	Časové rozlišení (D.)	98
6.2	Pasiva celkem	100
6.2.1	Základní kapitál (A.I.)	101
6.2.2	Ážio a kapitálové fondy (A.II.)	104
6.2.3	Fondy ze zisku (A.III.)	106
6.2.4	Výsledek hospodaření minulých let (A.IV.)	107
6.2.5	Výsledek hospodaření běžného účetního období (A.V.)	110
6.2.6	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (A.VI.)	111
6.2.7	Rezervy (B.)	111
6.2.8	Závazky (C.)	113
6.2.9	Časové rozlišení (D.)	117
6.3	Shrnutí	117
7	Základní prvky výkazu zisku a ztráty	119
7.1	Druhové členění výsledovky	119
7.1.1	Tržby z prodeje výrobků a služeb (I.)	120
7.1.2	Tržby za prodej zboží (II.)	120
7.1.3	Výkonová spotřeba (A.)	120
7.1.4	Změna stavu zásob vlastní činnosti ($\pm$) (B.)	121
7.1.5	Aktivace /-/ (C.)	121
7.1.6	Osobní náklady (D.)	121
7.1.7	Úpravy hodnot v provozní oblasti (E.)	122
7.1.8	Ostatní provozní výnosy (III.)	122
7.1.9	Ostatní provozní náklady (F.)	123
7.1.10	Provozní výsledek hospodaření (*)	124
7.1.11	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	125
7.1.12	Náklady vynaložené na prodané podíly	125
7.1.13	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (V.)	125
7.1.14	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem (H.)	125
7.1.15	Výnosové úroky a podobné výnosy (VI.)	125
7.1.16	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti (I.)	126

7.1.17	Nákladové úroky a podobné náklady (J.)	126
7.1.18	Ostatní finanční výnosy (VII.)	126
7.1.19	Ostatní finanční náklady (K.)	127
7.1.20	Finanční výsledek hospodaření (*)	127
7.1.21	Výsledek hospodaření před zdaněním (**)	127
7.1.22	Daň z příjmů (L.)	127
7.1.23	Výsledek hospodaření po zdanění (**)	128
7.1.24	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (M.)	128
7.1.25	Výsledek hospodaření za účetní období (***)	128
7.1.26	Čistý obrat za účetní období (*)	128
7.2	Účelové členění výsledovky	129
7.2.1	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb (I.)	129
7.2.2	Náklady prodeje /včetně úprav hodnot/ (A.)	129
7.2.3	Hrubý zisk nebo ztráta (*)	129
7.2.4	Odbytové náklady /včetně úprav hodnot/ (B.)	130
7.2.5	Správní režie /včetně úprav hodnot/ (C.)	130
7.2.6	Ostatní provozní výnosy (II.)	130
7.2.7	Ostatní provozní náklady (D.)	130
7.2.8	Provozní výsledek hospodaření (*)	131
7.3	Shrnutí	131
8	Základní prvky přehledu o peněžních tocích (cash flow)	133
8.1	Metody sestavení cash flow	134
8.2	Možné řešení cash flow dle ČÚS č. 023	134
8.2.1	Matematický vzorec cash flow	135
8.2.2	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období (P.)	135
8.2.3	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním (Z.)	136
8.2.4	Úpravy o nepeněžní operace (A.1.)	136
8.2.4.1	Odpisy stálých aktiv/dlouhodobého majetku/ (A.1.1.)	136
8.2.4.2	Změna stavu opravných položek a rezerv (A.1.2.)	136
8.2.4.3	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv/dlouhodobého majetku/ (A.1.3.)	137
8.2.4.4	Výnosy z podílů na zisku (A.1.4.)	137
8.2.4.5	Vyúčtované nákladové úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku a vyúčtované výnosové úroky (A.1.5.)	137
8.2.4.6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace (A.1.6.)	138
8.2.5	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu (A.*)	138

8.2.6	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu (A.2.)	138
8.2.6.1	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních (A.2.1.)	138
8.2.6.2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních (A.2.2.)	139
8.2.6.3	Změna stavu zásob (A.2.3.)	139
8.2.6.4	Změna stavu krátkodobého finančního majetku (A.2.4.)	139
8.2.7	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním (A.**)	140
8.2.8	Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku (A.3.)	140
8.2.9	Přijaté úroky (A.4.)	140
8.2.10	Zaplacená daň z příjmů a za doměrky daně za minulá období (A.5.)	140
8.2.11	Přijaté podíly na zisku (A.7.)	140
8.2.12	Čistý peněžní tok z provozní činnosti (A.***)	141
8.2.13	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv (B.1.)	141
8.2.14	Příjmy z prodeje stálých aktiv (B.2.)	141
8.2.15	Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám (B.3.)	141
8.2.16	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti (B.***)	141
8.2.17	Dopady změn dlouhodobých závazků, popř. takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti (C.1.)	142
8.2.18	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty (C.2.)	142
8.2.19	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti (C.***)	143
8.2.20	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (F.)	143
8.2.21	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období (R.)	143
8.3	Shrnutí	144
9	Základní prvky přehledu o změnách vlastního kapitálu	145
9.1	Základní kapitál (zapsaný do veřejného rejstříku)	145
9.2	Vlastní podíly	146
9.3	Změny základního kapitálu (Základní kapitál nezapsaný do veřejného rejstříku)	146
9.4	Ážio	146
9.5	Ostatní kapitálové fondy	147
9.6	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	148

9.7	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací, Rozdíly z přeměn obchodních korporací a Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	148
9.8	Rezervní fond	149
9.9	Statutární a ostatní fondy	149
9.10	Výsledek hospodaření minulých let	149
9.11	Výsledek hospodaření běžného účetního období	149
9.12	Podíly na zisku (dividendy)	150
9.13	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	150
9.14	Shrnutí	150
10	Příloha jako komentář k účetním výkazům a nositel dalších podstatných informací pro uživatele	151
10.1	Základní informace	151
10.1.1	Identifikační údaje	151
10.1.2	Obecné účetní zásady, používané účetní metody, odchylky	152
10.1.3	Doplňující údaje k rozvaze a výkazu zisku a ztráty	154
10.1.4	Informace, které nejsou v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty	154
10.2	Další informace v příloze – mikro a malé auditované účetní jednotky	155
10.3	Další informace v příloze – střední a velké účetní jednotky	156
10.4	Doplňující informace v příloze – velké účetní jednotky	159
10.5	Shrnutí	159
11	Účetní závěrka	161
11.1	Pojetí účetní závěrky	161
11.2	Základní vymezení účetní závěrky	161
11.3	Druhy účetní závěrky	162
11.3.1	Řádná účetní závěrka	162
11.3.2	Mimořádná účetní závěrka	162
11.3.3	Mezitímní účetní závěrka	163
11.3.4	Konsolidovaná účetní závěrka	163
11.3.5	Finanční výkaznictví	164
11.4	Proces účetní závěrky	164
11.4.1	Vytvoření předpokladů pro vedení účetnictví	164
11.4.2	Otevření účetních knih	164
11.4.3	Průběžné účtování	165
11.4.4	Inventarizace	165
11.4.5	Účetní uzávěrka	166
11.4.6	Sestavení účetních výkazů	166
11.4.7	Audit účetní závěrky	166
11.4.8	Schválení účetní závěrky	172
11.4.9	Zveřejnění účetní závěrky	172
11.5	Shrnutí	173

12 Výroční zpráva	175
12.1 Obsah výroční zprávy	175
12.2 Formát výroční zprávy	177
12.3 Zpráva o vztazích	178
12.4 Zpráva o platbách orgánům správy členského státu Evropské unie nebo třetí země	179
12.5 Zpráva o udržitelnosti	179
12.6 Zpráva s informacemi o daních z příjmů	180
12.7 Shrnutí	181
13 Aplikace finanční analýzy	183
13.1 Metody finanční analýzy	183
13.2 Analýza absolutních (extenzivních) ukazatelů	184
13.2.1 Horizontální analýza – analýza trendů	184
13.2.2 Vertikální analýza – procentní podíly	186
13.3 Analýza fondů finančních prostředků (rozdílové ukazatele)	186
13.3.1 Čistý pracovní kapitál	186
13.3.2 Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)	187
13.3.3 Čisté peněžně-pohledávkové finanční fondy (čistý peněžní majetek)	188
13.4 Poměrové ukazatele	188
13.4.1 Ukazatele likvidity	189
13.4.2 Ukazatel běžné likvidity (Current Ratio)	189
13.4.3 Ukazatel pohotové likvidity (Quick Ratio)	190
13.4.4 Okamžitá likvidita – peněžní, hotovostní likvidita (Cash Ratio)	190
13.4.5 Ukazatele rentability – výnosnosti (ukazatele míry zisku)	191
13.4.6 Rentabilita úhrnných vložených prostředků – rentabilita aktiv (Return on Assets)	192
13.4.7 Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity)	192
13.4.8 Rentabilita dlouhodobého kapitálu (Return on Capital Employed)	193
13.4.9 Rentabilita tržeb (Return on Sales)	193
13.4.10 Rentabilita nákladů	194
13.4.11 Ukazatele zadluženosti a finanční struktury	194
13.4.12 Ukazatel věřitelského rizika (Debt Ratio)	195
13.4.13 Kvóta vlastního kapitálu (Equity Ratio)	196
13.4.14 Ukazatel finanční páky (Financial Gearing, Financial Leverage)	196
13.4.15 Stupeň zadluženosti (Debt-Equity Ratio)	197
13.4.16 Míra finanční samostatnosti	197

13.4.17	Míra úrokového krytí (Interest Coverage, Times Interest Earned)	197
13.4.18	Míra zadluženosti vlastního kapitálu	198
13.4.19	Ukazatelé aktivity	198
13.4.20	Ukazatel obratu celkových aktiv	198
13.4.21	Ukazatel obratu stálých aktiv	199
13.4.22	Ukazatel obratu zásob	199
13.4.23	Doba obratu pohledávek	199
13.4.24	Doba obratu závazků	200
13.5	Komplexní charakteristiky finančního zdraví	200
13.5.1	Altmanovo Z-Score	200
13.5.2	Altmanův model upravený manželi Neumaierovými	202
13.5.3	Tamariho model	202
13.6	Shrnutí	204
	Summary	205
	Literatura	207
	Použité předpisy	209
	Přílohy	211